

opføres, for overhovedet at kunne svare Regning, maa have en Leje, der er mange Gange større end den Leje, der svares af tilsvarende Beboelseslejligheder og Butikker i de gamle. Dette betyder for at tage det rent praktisk, at en Købmand, som ser sig nødsaget til at leje i en ny Ejendom, for en Butik, der svarer til hans Konkurrents, kommer af med noget lignende som 3 à 4 Gange dennes Leje. Dette vil for den Retningsmand, som sætter an, ikke alene sige en Vanskeliggørelse i Retning af, at han kommer af med overmaade mange Penge, men det bevirker, at den vedkommende aldeles ingen Udsigt har til at kunne tage Konkurrencen effektivt op. Det er en Selvfølge, at naar man kunstigt holder Lejen nede i de gamle Lejligheder og intet som helst Hensyn tager til Prisstigningen paa Bygningen af Huse, saa vil dette Misforhold, jeg her peger paa, være til Stede.

Det maa da være Opgaven for en Lovgivning, der griber ind paa dette Omraade, at nærme os til det Tidspunkt, hvor Lejen af ensartede Lejligheder og ensartede Butikker bliver den samme, saaledes at vi stiler henimod en Tilstand, hvor der ikke er to Slags Lejligheder i Byen, hvor ikke en Købmand skal betale 3 Gange saa meget som Konkurrenten, fordi den ene bor i en ny Ejendom og den anden i en gammel Ejendom. Der maa komme en Tilstand, hvor de bringes paa det samme Niveau, saaledes at det bliver muligt at leve under ensartede Forhold her i Byen. Inden dette sker, kan man heller ikke vente, at der bliver bygget rundt i Byerne.

Det, vi gør paa dette Omraade som paa de fleste Omraader, vi beskæftiger os med i denne Tid, er, at vi lever paa de foregaaende Slægtleds Arbejde og Kapital. Det udtærer vi paa bedste Vis her paa Rigsdagen og i andre offentlige Forsamlinger; tapper ud den ene Dag det ene og den anden Dag det andet, indtil vi maaske ender i en Bankerot, som saa mange frygter, man vil ende i. I Huslejelovgivningen bestiller man ikke andet end at file og file paa de Lejeforhold, som vedrører de gamle Huse, Lejeforhold, som bliver mere og mere vanskelige, fordi det er umuligt at faa Bygninger rejst. Det kan ikke betale sig at rejse dem. Den Lettelse i Lejeforholdet, som en rimelig Tilvækst af nye Bygninger i en By som denne, betyder, gør man slet intet for at fremkalde. Tværtimod; man spærrer Vejen derfor, og man vanskeliggør hele Forholdet mellem de gamle Bygningers Beboere og dem, der skal ind i de nye, ad de Veje, jeg har nævnt. Skønt Vanskelig-

heden paa dette Punkt er iøjnespringende, og skønt den er det daglige Samtaleemne mellem alle de Mennesker, der overhovedet beskæftiger sig med Lejeforholdene i København og i det hele taget i større Byer, hvor man har Huslejenævn, lader man dog dette Forhold ligge, og man gaar videre i det Spor, som man begyndte i, da vi fik Huslejelovgivningen.

Lad mig sige det med det samme, der er intet Menneske, der ønsker, at vi ikke havde faaet en Huslejelovgivning, der er intet Menneske, der ønsker den bort, der er overhovedet ikke noget fornuftigt Menneske, der i en Tid, hvor der er en Lejknaphed som den nuværende, og hvor Staten ligefrem ved sine Foranstaltninger fremmer Lejknapheden, tænker paa, at man ikke skal afbøde denne Tilstands Følger, nemlig Udsigten til den ganske opskruede Leje som Følge af, at der ikke er Lejligheder nok. Paa dette Punkt er vi alle enige. Socialdemokraterne og de Radikale har ganske vist været lidt ivrige efter at fortælle, at vi andre ikke var enige med dem, men det hører med til de smaa Omskrivninger af Sandheden, som man i Agitationen fra den Side er villig til at fremsætte for Publikum. Der er ingen af de Herrer herinde, der ikke ved, at vi fra Venstres og Folkepartiets Side fuldt ud har erkendt, at en Huslejelov skulde vi have, men vi kan naturligvis have noget delte Meninger om, hvorledes den skulde virke.

Jeg har peget paa et bestemt Punkt, hvor Huslejeloven giver blankt op, nemlig Forholdet mellem gamle og nye Huse, og derved hindrer Muligheden for Væksten i Antallet af Nybygninger her i København og de større Byer. Et andet iøjnespringende Punkt i den Lovgivning, der her ligger for, er, at man overhovedet slet ikke regner med, hvad der er foregaaet i Samfundet i de senere Aar, specielt i det sidste Aar. Man lader ikke gratis Lønningerne i et Samfund stige med 100—150 pCt. Man laver ikke gratis alle de Skattelove, som Rigsdagen har beskæftiget sig med i de senere Aar. Lønnen skal betales, og Lønnen fordyrer Varene, og den Skattebyrde, man lægger ind over Samfundet, naar naturligvis ogsaa ind over Grundejerne og Mellestanden, fordi de Kapitalister, som man altid har Opmærksomheden henvendt paa, i Virkeligheden kun er som en Skræder i Helvede, naar det gælder om at betale de Regninger, som det offentlige, baade Rigsdagen og Kommunalbestyrelserne, bebyrder Samfundet med. Alle de brede Lag af Skatteydere faar ikke disse Skatte-